

УДК 338.48

**Горобей Д.В., студентка 1 курсу гр. ГРС-7, ФБСО
Ярмолюк Д.І., старший викладач кафедри туризму та
готельно-ресторанної справи
Державний університет «Житомирська політехніка»**

Адаптація до реалій вітчизняної індустрії туризму

Поточна ситуація у туризмі як в Україні, так і на глобальному рівні, з одного боку, характеризується наявністю цілого ряду кризових явищ та складних соціально-економічних та політичних викликів, а з іншого – відкриває широкі можливості розвитку внутрішнього туризму.

Чим довше триває війна в Україні, тим серйозніше її наслідки відчуваються не лише в Україні, але й у світі. Аналіз шести ключових для європейських міжнародних ринків показав, що туристи зі США, Канади, Китаю, Японії та Бразилії значно зменшили свою присутність на європейських курортах. Серед основних причин цього скорочення можна виділити занепокоєння через безпеку, зростання вартості життя та підвищення витрат на подорожі до Європи. Дослідження показує, що майже половина китайських туристів не готові відвідувати Європу через війну в Україні. Як наслідок 41% опитаних японців вважають це основною причиною відмови від подорожей до Європи. Така ж тенденція характерна для туристів з Північної Америки, що обережно ставляться до подорожей у Європі. На відміну від інших бразильські туристи продемонстрували інтерес до відвідування Європи. Як наслідок кожен другий бразилець мав намір відвідати континент і 45% вже бронювали авіаквитки [3].

Після початку війни туристична галузь безпосередньо в Україні відчула катастрофічний спад. Згідно з дослідженнями, проведеними ДАРТ, в'їзний туризм в Україні впав на 85%, а внутрішнє надходження до бюджету впало більше ніж на третину. Очікується, що в Україні прибуток від туризму до кінця 2024 року знизилася на \$1 млрд, а загальні втрати до 2030 року сягнуть понад \$12,7 млрд [1].

Станом на початок 2024р в Україні за підрахунками ДАРТ, суб'єктами сфери туризму було сплачено 616 млн. грн до бюджету. Таким чином, ця сума на 61% вища, ніж відповідний показник за 2023 р., (383 млн.грн). Найбільший обсяг коштів, що надійшов до державного бюджету, становить 64% і він складається з суми, яку сплатили готелі – 395 млн.грн, що на 69% більше, ніж у за 2023 р. (233 млн.грн) і на 32% більше у порівнянні з 2022 р. (299 млн.грн).

Обсяг іноземців, які відвідують Україну, скоротилася вдвічі і нині Україну відвідують представники міжнародних делегації, волонтери, журналісти. За даними UNWTO, найбільше падіння кількості авіарейсів через війну в Україні спостерігалось в таких країнах: Чехія (-35%), Фінляндія (-35%), Латвія (-38%), Словенія (-42%) та найбільше постраждала Молдова (-69%) [2].

Оскільки в Україні потенціал індустрії туризму здатний забезпечити ключову перевагу стратегічної орієнтованості національної економіки, управління конкурентоспроможністю туристичної галузі повинно відповідати сучасним вимогам динамічного розвитку на різних рівнях – від державного до регіонального.

Україна має значний потенціал для забезпечення розвитку індустрії туризму, зокрема таких його напрямів, як рекреаційний, медичний, екотуризм, діловий туризм. Однак існує чимало викликів та проблем, які унеможливають розвиток туристичного бізнесу в Україні та потребують негайного вирішення, а саме: вкрай застарілі туристичні комплекси; низький рівень обслуговування туристів; недосконалість правового регулювання страхового захисту на території України іноземців; незадовільний стан транспортної інфраструктури; воєнні дії на Сході України та складна політична ситуація.

Зважаючи на вищезазначені проблеми та виклики для індустрії туризму в Україні, необхідно приймати відповідні рішення та вдаватись до швидкого врегулювання деяких проблем, наприклад: 1) інфраструктура потребує залучення як внутрішніх, так і іноземних інвестицій; реконструкції та модернізації об'єктів, зокрема і пам'яток архітектури; 2) побудова лікувально-оздоровчих комплексів, які відповідали б європейським стандартам; 3) необхідно удосконалювати розвиток транспортного пересування в Україні та його адаптацію до світових норм якості та комфорту; 4) необхідно залучати викладачів, які працюють в індустрії туризму та мають відповідний досвід.

Проаналізувавши важливі проблеми на шляху сучасного розвитку індустрії туризму, можна зазначити, що Україна має достатній потенціал для подолання цих перешкод та процвітання туристичної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Війна скоротила в'їзний туризм на 85%, втрати перевищать \$1 млрд у 2024 році – UHRA. URL: <https://open4business.com.ua/vijna-skorotyly-vyiznyj-turyzm-na-85-vtraty-perevyshhat-1-mlrd-u-2024-roczii-uhra/>
2. Ринок українського туризму: відновлення галузі у 2024 році. URL: <https://life.comments.ua/ua/article/travels/rinok-ukrainskogo-turizmu-vidnovlennya-galuzi-u-2024-roci-732519.html>
3. Як війна в Україні вплинула на європейський туризм. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/yak-vijna-v-ukrayini-vplinula-na-ievropeyskiy-turizm>